

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izha vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 6.— hr, za inozemstvo 15.20 Lir
EKSLUČNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO

Racun pri poštnem čekovnem zavodu:
Ljubljana Štev. 10-351

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO.

Efficace attività aerea

Cinque aerei britannici abbattuti — Attacchi di sommergibili inglesi totalmente falliti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 14 maggio il seguente bollettino di guerra n. 712:

Nessun avvenimento di rilievo sul fronte terrestre della Cirenaica. Due velivoli sono stati abbattuti dalla caccia tedesca, un terzo dalla difesa contraerea della piazza di Bengasi durante un'incursione che non

ha causato danni.
Su Malta attività di bombardieri e di cacciatori dell'Asse: l'aviazione britannica ha perduto in combattimento due Spitfire.

Attacchi di sommergibili inglesi contro nostri convogli in navigazione nel Mediterraneo sono totalmente falliti.

Učinkovite letalske akcije

Pet angleških letal sestreljenih — Napadi angleških podmornic docela propadli

Glavnji Stan Italijanskih Oboroženih Si je objavil včeraj naslednje 712. vojno poročilo:

Na kopnem v Cirenaiki ni bilo nobenega posebnega dogodka.

Nemški lovci so sestrelili dve letali, tretje letalo pa je sestrelila protiletalska obramba v Bengaziju o prilikli napada, pri katerem ni bila povzročena nobena Škoda.

Na Malti delovanje osmih bombnikov in lovcev. Angleško letalstvo je izgubilo v zračnih spopadih dva Spitfire.

Napadi angleških podmornic na naše konvooje na Sredozemskem morju so se popolnoma izjalovili.

Malta neutralizirana

Menakovo, 15. maja. s. Posebni dopisnik lista »Völkischer Beobachter« se bavi v dnu sredozemske fronte s strateškim pomenom utrjenih otokov. Po obrazložitvi

usode utrjenih angloameriških oporišč v vzhodni Aziji poudarja, da ta oporišča niso izpolnila svoje naloge, dočim so čisto otočna oporišča, kakor Corregidor in Pearl Harbour, v polni meri izpolnila svojo zaporno funkcijo. Od jeseni leta 1941 je bila Malta kos svojim ofenzivnim nalogam kot pomorsko oporišče in kot izhodišče za letalske napade na Italijo in na italijanske pomorske zvezne. Od trenutka, ko so osne sile po zmagi na Balkanu in v Rusiji lahko izvedle energične protiukrepe, so moralni Angleži spoznati, da je postal Sredozemsko morje v dobi letalstva in pomorskih napadnih sredstev zanje pretesno. Danes se garnizija na Malti dejansko bori še samo za lastno življenje. Treba je bilo utrditi na Malti, ki so tako močne kakor one v Singapurju s to razliko, da jih je mogoče napasti samo iz zraka, neutralizirati in ta cilj je bil popolnoma dosežen.

210 milijard notranjih posojil v 7 letih Dokazi neomajnega zaupanja naroda v trdnost lire — Priznanje finančnega ministra italijanskim davkoplacičevalcem

Rim, 15. maja. s. Pod vodstvom predsednika Grandija je zborični proračunski odbor v prisotnosti finančnega ministra Thaona da Revela obravnaval in odobril proračun finančnega ministrstva za prihodnjo poslovno dobo. Finančni minister D. Revel se je zahvalil poročevalcem in je omenil, da je bila vsa skrb vlade v tekom letu posvečena predvsem obrambi lire in borbi proti inflaciji. Minister je našel ukrepe za pobiranje spekulacije. Priranki morajo služiti izključno potrebam vojne.

Danes ima po zaslugu in volji Duceja Italijanski narod zaupanje v lire, ker se dobro zaveda, da se bo z vsemi sredstvi neizprosto boril proti inflaciji. Omenji je ukrepe za varčevanje. Naglasil je, da bodo zaščiteni milijoni vlagateljev, ki so v 7 letih in 9 mesecih podpisali 210 milijard notranjih posojil. Ob zaključku se je zahvalil svojim sodelavcem in je pochljal italijanskega davkoplacičevalca, ki je prevzel nase

vsa davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Prosvetni minister o šolstvu v priključenih pokrajinal

Rim, 15. maja. s. Pod vodstvom prosvetnega ministra se je sestal nacionalni svet za vzgojo, znanost in umetnost, ki je bil prvi trenih svojega obstoja deloma obnovljen ob koncu. Minister je na seji govoril izlasti o šolskih akcijah, o vojaški vzgoji v šoli, o šolski organizaciji priključenih ozemelj, ter o donosu med šolo in GIL-om ter o drugih šolskih vprašanjih, ter tudi o šolski radiotelefoniji in šolskem filmu. Ob koncu je minister izrazil prepričanje, da bo svet še naprej sodeloval, da bodo popolnoma uresničena načela Mussolinijeve šolske karte.

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Prosvetni minister o šolstvu v priključenih pokrajinal

Rim, 15. maja. s. Pod vodstvom prosvetnega ministra se je sestal nacionalni svet za vzgojo, znanost in umetnost, ki je bil prvi trenih svojega obstoja deloma obnovljen ob koncu. Minister je na seji govoril izlasti o šolskih akcijah, o vojaški vzgoji v šoli, o šolski organizaciji priključenih ozemelj, ter o donosu med šolo in GIL-om ter o drugih šolskih vprašanjih, ter tudi o šolski radiotelefoniji in šolskem filmu. Ob koncu je minister izrazil prepričanje, da bo svet še naprej sodeloval, da bodo popolnoma uresničena načela Mussolinijeve šolske karte.

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Prosvetni minister o šolstvu v priključenih pokrajinal

Sofija, 15. maja. s. Predsednik industrijske in trgovske zbornice Sadov je pribredil v čast italijanskemu ministru Riccardiju obed. Ob tej priliki sta Sadov in Riccardi v svojih govorih podprtala prisrčno prijateljstvo in ojačane gospodarske odnose med obema državama ter izrazila željo po številnim gospodarskim sodelovanju.

S posebnim vlagom se je minister Riccardi nato odpeljal v Plovdiv, največje bolgarsko industrijsko središče. Ogledal si je

najvažnejše tovarniške naprave.

Polaridur »Dnes« je napisal, da je bolgarski narod srečen, ker ima v gosteh zastopnika fašistične vlade. V sedanji vojni je gospodarska priprava velike važnosti in gospodarsko sodelovanje držav, ki se bore za novo Evropo je glavni pogoj za zmago. Zaradi tega je misija ministra Riccardija v Sofiji izredne važnosti.

Včeraj se je minister Riccardi razgovarjal o gospodarskih vprašanjih z bolgarskim trgovinskim ministrom.

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Polemika zaradi obvezne vojaške službe za žene se je zaključila včeraj pred senatom, ki je po kratki debati z 38 proti 27 glasovom sprejel zakon za ustavitev pomembnega ženskega vojnega zborna. Po nedavnih neuspelih v Aziji si Amerika mnogo obeta od teh ženskih oddelkov, ki jih baje navdaja borbeni duh.

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Polemika zaradi obvezne vojaške službe za žene se je zaključila včeraj pred senatom, ki je po kratki debati z 38 proti 27 glasovom sprejel zakon za ustavitev pomembnega ženskega vojnega zborna. Po nedavnih neuspelih v Aziji si Amerika mnogo obeta od teh ženskih oddelkov, ki jih baje navdaja borbeni duh.

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Novi napadi Sovjetov ob Volkovu, katerih namen je bil očitno preboj nemškega obroča okrog Petrograda, so se izjavili. Sovjetske ofenzivne akcije so se pričele 9. marca in v dveh mesecih je sovražnik vrgel v boj kar 10 divizij in 5 pehotnih brigad ter nekaj smučarskih oddelkov. Kljub takim potratim sil so se poizkusili za prodor nem-

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Novi napadi Sovjetov ob Volkovu, katerih namen je bil očitno preboj nemškega obroča okrog Petrograda, so se izjavili. Sovjetske ofenzivne akcije so se pričele 9. marca in v dveh mesecih je sovražnik vrgel v boj kar 10 divizij in 5 pehotnih brigad ter nekaj smučarskih oddelkov. Kljub takim potratim sil so se poizkusili za prodor nem-

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Novi napadi Sovjetov ob Volkovu, katerih namen je bil očitno preboj nemškega obroča okrog Petrograda, so se izjavili. Sovjetske ofenzivne akcije so se pričele 9. marca in v dveh mesecih je sovražnik vrgel v boj kar 10 divizij in 5 pehotnih brigad ter nekaj smučarskih oddelkov. Kljub takim potratim sil so se poizkusili za prodor nem-

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Novi napadi Sovjetov ob Volkovu, katerih namen je bil očitno preboj nemškega obroča okrog Petrograda, so se izjavili. Sovjetske ofenzivne akcije so se pričele 9. marca in v dveh mesecih je sovražnik vrgel v boj kar 10 divizij in 5 pehotnih brigad ter nekaj smučarskih oddelkov. Kljub takim potratim sil so se poizkusili za prodor nem-

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Novi napadi Sovjetov ob Volkovu, katerih namen je bil očitno preboj nemškega obroča okrog Petrograda, so se izjavili. Sovjetske ofenzivne akcije so se pričele 9. marca in v dveh mesecih je sovražnik vrgel v boj kar 10 divizij in 5 pehotnih brigad ter nekaj smučarskih oddelkov. Kljub takim potratim sil so se poizkusili za prodor nem-

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Novi napadi Sovjetov ob Volkovu, katerih namen je bil očitno preboj nemškega obroča okrog Petrograda, so se izjavili. Sovjetske ofenzivne akcije so se pričele 9. marca in v dveh mesecih je sovražnik vrgel v boj kar 10 divizij in 5 pehotnih brigad ter nekaj smučarskih oddelkov. Kljub takim potratim sil so se poizkusili za prodor nem-

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Novi napadi Sovjetov ob Volkovu, katerih namen je bil očitno preboj nemškega obroča okrog Petrograda, so se izjavili. Sovjetske ofenzivne akcije so se pričele 9. marca in v dveh mesecih je sovražnik vrgel v boj kar 10 divizij in 5 pehotnih brigad ter nekaj smučarskih oddelkov. Kljub takim potratim sil so se poizkusili za prodor nem-

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Novi napadi Sovjetov ob Volkovu, katerih namen je bil očitno preboj nemškega obroča okrog Petrograda, so se izjavili. Sovjetske ofenzivne akcije so se pričele 9. marca in v dveh mesecih je sovražnik vrgel v boj kar 10 divizij in 5 pehotnih brigad ter nekaj smučarskih oddelkov. Kljub takim potratim sil so se poizkusili za prodor nem-

vsda davčna bremena, kot svoj prispevki za zmago, s popolnim razumevanjem in disciplino.

Brez debate je bil nato sprejet tudi proračun zunanjega ministrstva.

Zenska vojaška obveznost v Zedinjenih državah

Buenos Aires, 15. maja. s. Novi napadi Sovjetov ob Volkovu, katerih namen je bil očitno preboj nemškega obroča okrog Petrograda, so se izjavili. Sovjetske ofenzivne akcije so se pričele 9. marca in v d

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajinou in Poveljnik XI. Armaadnega Zbora

glede na Razglas z dne 24. aprila 1942-XX

dajeta na znanje:

Sedmega t. m. je nekaj komunistov ugrabilo v kraju Veliki Kal neko slovensko ženo, katera je bila pozneje najdena ubita.

Zvečer 10. maja t. l. so ubili drugi teroristi v bližini Jablan z revolverskimi strelji nekega Slovenca, ki se je branil, da bi jim pomagal.

Ker je potekel določeni čas, ne da bi se našli povzročitelji zgoraj omenjenih zločinov, je bila v smislu določil Razglas z dne 24. aprila t. l. odrejena ustrelitev 2 oseb, ki so zanesljivo krive terorističnega in komunističnega udejstovanja.

Ustreljeni sta bili danes ob 6.30 ur.

Ljubljana, dne 13. maja 1942-XX.

General Poveljnik Visoki komisar XI. Armaadnega zbora za Ljublj. pokrajinou Mario Robotti Emilio Grazioli

Nagrada za rojstvo dvojčkov

Visoki komisar je iz Ducevega sklada podal zakonskemu Jožetu in Mariji Penca iz Gornjega Vrhpolja št. 26, občina Št. Jurij, ob prilikli rojstva dvojčkov nagrado v znesku 600 lir.

Letni pregled motornih vozil

Ljubljana, 15. maja
Urad za civilno motorizacijo Visokega komisariata obvešča prizadet javnost, da je bil za 15. maj t. l. napovedani redni letni pregled motornih vozil v Kočevju, Ribnici in Vel. Laščah preložen in se bo določil pozneje.

Prijava površin, posejanih ali zasadjenih z žiti, krompirjem, fižolom in lanom

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajinou, na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291 in smatrajoč za potrebno, da se ugotovijo površine, posejane ali zasadjene v letu 1941-42-XX z žiti, krompirjem, fižolom in lanom, odreja:

Clen 1. Do včetega 31. maja 1942-XX morajo vsi obdelovalci zemljišč prijaviti površine, ki so jih v letu 1941-42-XX posejali ali zasadili s pšenico, ržjo, soržico, krompircem, koruzo, ovsom, krompirjem, fižolom in lanom.

Prijave, ki jih je izpolnila na posebnih obrazcih, kateri se dobijo pri občinskih uradilih, se morajo vložiti pri občini, kjer je kmetijsko gospodarstvo.

Clen 2. Zbrane prijave morajo poslati občine Pokrajinskemu prehranjevalnemu zavodu do včetega 15. junija 1942-XX.

Clen 3. Kdor bi se ne pokoraval predpisom te naredbe ali bi oddal neresnično ali pomanjkljivo izpolnjeno prijavo, se kaznuje, da mu dejanje huje kaznivo, upravo po posebnem postopku iz naredbe z dne 26. januarja 1942-XX št. 8 v času, ko je bil razredil do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do dveh mesecov.

Clen 4. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajinou.

Ljubljana, dne 11. maja 1942-XX.
Visoki komisar za Ljubljansko pokrajinou: Emilio Grazioli.

Piščance in kunce bodo delili

Ljubljana, 15. maja.
Dosej se je v valinikih ljubljanskega društva »Mali gospodar« valilo dvakrat po 1200 jajc. Že tem se je v Ljubljani ponovilo število perutnine za okoli 2000 živali. Društvo pa pripravila tudi pregled, koliko so valili v domači reji članji.

Danes pa društvo ves dan razdeljuje piščance, ki so se izvalili pri tretjem valjenju. Tudi to pot je bilo v obeh valinikih 1200 jajc. Mnogo jajc je bilo zbranih po deželi in je zanimivo, da je uspeh s posebnimi jajci znatnejši, nego z jajci iz mestne plemenske reje. Očitovno se kažejo tako posledice omejevanja prostora, ker v mestih perutnina nima na razpolago obširne paše, in pa neprimerno prehrane, ker primanjkuje v mestih poleg paše tudi vsakovrstno žito. Kokoši so spriči tega navezane predvsem na kuhan hrano in čeprav so jajca teh kokoši oplojenja, je pišček večkrat prešibko, da bi se preklijivalo na dan. Vendar ima tudi nekaj mestnih rejcev skoraj stoddotne uspehe, kar bo najbrže ponoven dokaz, da je za uspeh v tej smeri potrebna pravilna prehrana in reja vobče in da jo primerno izvajajo le nekateri rejci.

Danes duštro deli vsem članom, ki so izročili valinjalne jajca, piščance ves dan od 10. ure dalje v društveni pisarni na Galusovem nabrežju 33.

Ker se je priglaša mnogo reflektantov, ki ne morejo dobiti primernih valinjalnih jajc, bo društvo pripravilo še enkratno valjenje tako, da bo samo nabavilo valinjalne jajca in oddajalo reflektantom enodnevne piščance. Večinoma bodo to piščanci iz jajc štajerk in drugih kokoši. Društvo sprejema prijave reflektantov za enodnevne piščance že sedaj, da bo ugotovilo, koliko jajc naj vloži v valinik.

Tudi plemenskih kuncov ima društvo še na razpolago za razdeljevanje med člane. Na razpolago so orjak in kožuhari. Člani lahko pismeno zaprosijo za take živali in bodo za vsakega prevzetega mladiča vrata pozneje po posebnem dogovoru iz prizreje. Društvo oddaja predvsem mlade kuncice. — Kožice je društvo že v celoti razdelilo in jih sedaj ni več na razpolago. Nabavijo se lahko tudi nekatere primesti za dodatek k piči, kakor krvna mokra, lanene tropine, klejno apno in drugo. Dalje je na razpolago še semenski topinambur.

Državni dolgovalci Finske

Državni dolgovalci Finske so značili pred težurovno vojno z Rusijo 3.5 milijarde finških mark. Leta 1939 so se dvignili na 6 milijard, predlanskim na 17 milijard, lani na 27 milijard in so dosegli do marca letos 28 milijard finških mark. (Agit.)

Predpisi o poseku določenih gozdnih pasov

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajinou na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291, glede na zakon o gozdih bivše kraljevine Jugoslavije z dne 21. decembra 1929., objavljen v Uradnem listu št. 162/35 iz 1. 1929./30., glede na uredbo z zakonsko močjo ministrskega sveta bivše jugoslovanske države z dne 7. septembra 1939. št. 1081, smatrajoč iz vojaških razlogov in radi javne varnosti za potrebu predpisati začasno obveznost poseka na zemljiščih pasovih vzdolž prometnih poti Ljubljanske pokrajinje, na pasovih ležečih ob meji pokrajine, ki sovpada z državno mejo, in na površinah okrog vojaških objektov po vsem ozemlju pokrajinje, in upoštevajoč minenje vojaške oblasti, odreja:

Clen 1. Na zemljiščih pasovih vzdolž prometnih poti Ljubljanske pokrajinje, ob meji pokrajine, ki sovpada z državno mejo, in okrog vojaških objektov po vsem ozemlju pokrajinje se predpisuje začasna obveznost poseka, ki se izvede v obsegu in na način, predpisana v tej naredbi.

Clen 2. Na zemljiščih pasovih v globini 150 m, ležečih ob straneh cest in železnic Ljubljanske pokrajinje, na razdelih in krajih, kakor so navedeni v členu 5., se morajo posekati morebitno gozdro rastlinje do tal in popolnoma, tako da je mogoča popolna preglednost.

V posebnih primerih sme določiti gozdna milica na zahtevo vojaškega oblastva večjo globino poseka.

Clen 3. Obveznost iz prednjega člena se nalaže lastnikom in posestnikom dreva, ali njih zakonitom zastopnikom, ki morajo začeti sekati v 10 dneh od dne, ko stopi na naredba v veljavo.

V 60 dneh, računši od istega dne, se mora posek dokončati in se mora z vse poseke poopraviti posekani les.

Clen 4. Občine morajo v 10 dneh iz prvega odstavka prednjega člena sporočiti prizadetim lastnikom z navedbo katastrskih podatkov natančno zemljiško površino, ki se mora po tej naredbi izsekati.

Lastniki pa morajo začeti sekati v predpisani roku, tudi če ne bi v tem roku prejeli od občin omenjenega sporočila.

Clen 5. Obveznost poseka se zaselej določa za tele pasove:

Vzdolž železniške proge Postojna—Metlika

— na obeh straneh v bližini stalnih vojaških stražnic od stare meje do km 618.7;

— na obeh straneh razdela med km 614.1 in km 612.8;

— pas okrog poslopja postaje Planina;

— na obeh straneh razdela med km 609.8 in km 608.5;

— na zahodni strani razdela od km 608.5 do podvoza pri Gradišču;

— na vzhodni strani razdela od km 608.5 do podvoza pri Martinjem hribu;

— na obeh straneh razdela med postajo Logatec in Stampetovim vladatkom;

— na obeh straneh razdela med km 590.500 in km 588.100;

— na južni in vzhodni strani razdela med km 588.100 in km 584, vstopi pri tem železnišku postajo in vladatku v Borovnici;

— na obeh straneh razdela med km 584 in km 583.500;

— na obeh straneh razdela med km 583 in km 582;

— na obeh straneh razdela med km 581.600 in postajo Preserje;

— na vzhodni strani razdela med km 577.2 in km 577;

— na vzhodni strani razdela med km 576.700 in km 576.500;

— na zahodni strani razdela med km 576.500 in km 573.700;

— na obeh straneh razdela 100 m daleč nad čuvanjem 392;

— na zahodni strani razdela 100 m daleč med Rudnikom in Laverco, kjer je južnozahodni izrastelek Golovca;

— na severni in vzhodni strani razdela med stalnima vojaškima stražnicama 3 in 4;

— na obeh straneh nad severnim vhodom v vrhovski predor, na daljavo 700 m;

— na obeh straneh razdela ob vhodu in izhodu peščeniškega predora, na daljavo 50 m;

— na južni strani razdela med postajo Sent Vid pri Stični in točko 500 m pred to postajo;

— na obeh straneh razdela v višini nadvoza Cesta na daljavo 500 m;

— na obeh straneh razdela med postajo Novo mesto in postajo Matenska vas;

— na obeh straneh razdela med predorom pri Stranski vesti in prehodom višina 265.

Vzdolž ceste Ljubljana—Postojna

a) odsek Vrhnika—Logatec:

— na južni ali vzhodni strani razdela med križiščem s stezo vzhodno od Bele in nadvozom kota 474;

— na južni ali vzhodni strani razdela med križiščem s stezo pri Suhem griču do brzojavnega Jambora na severnem koncu v premi črti proti Logatcu;

— po vsem hrbitu kote 485 in pasu med cesto in železnicu;

— na južni ali zahodni strani razdela med križiščem z vozno potjo na Cesti in točko 500 m od tega razpotja proti jugu;

— na severni ali zahodni strani razdela med nadvozom kota 484 in 200 m onstran križišča s stezo v pasu Smrekovec;

b) odsek Logatec—Planina:

— na zahodni strani razdela med Grčevcem in Lipljami;

— na vzhodni strani razdela med Kalcam in Grčevcem.

Vzdolž ceste Rakec—Cerknica

— na obeh straneh razdela pri vodnem zbiralniku.

Vzdolž ceste Grahovo—Velike Bloke

— na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Grahovo—Bločice

— na obeh straneh cele proge.

Vzdolž ceste Bloška Polica—Lož

— na obeh straneh cele proge.

Državni dolgovalci Finske

Državni dolgovalci Finske so značili pred težurovno vojno z Rusijo 3.5 milijarde finških mark. Leta 1939 so se dvignili na 6 milijard, predlanskim na 17 milijard, lani na 27 milijard in so dosegli do marca letos 28 milijard finških mark. (Agit.)

Vzdolž ceste Ljubljana—Višnja gora

— na severni strani razdela pri prehodu skozi naselje Škofljica;

— na obeh straneh razdela med Blatom in Peščenikom.

Vzdolž ceste Višnja gora—Novo mesto

— na obeh straneh razdela med Stulom in Bršljinom.

Clen 6. Če bi se posek v sledični odvozi gradiva ne prilega ali dokončala v določenih rokih, opravijo sečno in odvoz v obsegu lastnikom sporočenih površin uradoma določenih po veljavnih predpisih o vojni sklopi.

Clen 7. Iz razloga dokazanega ovir se sme dovoliti odlog, ne daljši od 30 dni po roku, določenem v členu 3. Tak odlog dovoljuje krajevno pristojno okrajno načelstvo na prejšnjo prizadetih in po dobljenem mnenju državne gozdne milice in krajevno pristojnemu vojaškemu

Prekop med Ljubljanico in Savo

Pred 200 leti so vezali Savo in Ljubljanico trije prekopi, ki so služili plovbi, da so ladje lahko pristajale v Ljubljani

Ljubljana, 15. maja

Ljubljana je bila v starih časih pravo obmorska pristaniška mesta — in so ga lahko uvrščali med druga večja rečna pristanišča. Plovba ni bila razvita le na Ljubljanici, temveč tudi na Savi. Vendat Ljubljanica sama na vzhodni strani mesta ni omogočala neposredne plovne zvezze s Savo zaradi skalfnatih pravgov pri Selu in Fužinah. To pomanjkljivost so skušali popraviti s prekopi. Zdaj je že skoraj povsem pozabljeno, da so bili v starih časih med Ljubljanico in Savo izkopani prekopi. Minilo je 200 let, odkar je bila plovba po teh prekopih opuščena. Plovba se ni mogla nikdar dobro razviti med Savo in Ljubljano. Pristanišča so bila ob Savi v ljubljanski okolici.

Stari časi se ne vračajo več

Zlati časi plovbe na Savi se ne bodo več vrnili. Ko je začel l. 1848 v Zasavju voziti vlak, je plovba na Savi zamrla in stari način življenja se je začel kmalu spremeniti. Propadati je začelo tudi vozništvo, ne le čolnarstvo, in prebivalci, ki so živeli dotlej od plovbe, so si morali poiskati druge. Pri slapovih so morali blago izložiti na breg in ga prenesti na pleči do varnejšega kraja, kjer je bila zopet mogoča plovba.

Prve regulacije

Da bi bila plovba v Zasavju olajšana, so začeli že precej zgodaj misliti na nekatere najnujnejše regulacijske dela. Okrog leta 1730 so začeli uravnavati savske struge in odstranjevati nevarne čeri. Tedaj so pa tudi začeli vskrivati tako zvane vlačilne steze na desnem bregu. Po teh stezah so vlačili čolne ali ladje ljudje ali živila. Z vsemi temi deli je bila plovba v resnicu precej olajšana, čeprav niso mogli odpraviti vseh ovir. V zvezzi s temi deli so se lotili tudi kopanja prekopov med Ljubljano in Savo. Izkopali so tri prekope med Zalogom in Ljubljano. Natančno ni več mogoče ugotoviti, kje so bili ti prekopi. Tedaj so jim pripisovali mnogo večji pomen, kar so ga zaslužili. Na koncu prekop je bil pri poslonju bivše prisilne delavnice, le 80 m dolg. To je bila prav za prav le preložitev struge. Daljši prekop je bil na Selu, 320 m dolg. Najdaljši prekop so izkopali na Fužinah, in sicer v dolžini 900 m. Ob prekopih so postavili številne zapornice, da bi z njimi v času suše uravnavali vodno gladino na primerno višino in bi bila mogoča plovba čez čer. Največje skrbi je delal čolnarjem prag pri Fužinah, Izognili so se ga z omenjenim prekopom. Razen tega so postavili tam še 9 zapornic. Iz tega spredvidimo, da so bili ti prekopi čudno napravili, ko je bilo treba na takratno razdaljo toliko zapornic. Dela so zahtevala velike stroške, a kmalu se je izkazalo, da je bil ves denar zavržen. Zaradi številnih zapornic je bila vožnja zelo zadržljiva. Pomislite samo, da je vožnja iz Zaloge do Ljubljane trajala v najboljšem primeru ves dan, včasih pa tudi dva dni, voznik je pa pripeljal blago po cesti v 2 urah! Trgovci, ki so vozili blago po Savi na prodajo v Triest, so ga raje dali prepeljati z vozovi iz Zaloge v Ljubljano, kjer so ga zopet naložili na ladje za prevoz do Vrhnik. Prekopov se l. 1752 niso več po-

služevali za plovbo in drage naprave, s kamnom obloženi bregovi, zapornice itd. vse to je postal brez pomena. Te naprave je l. 1781 popisal Tobija Gruber, barznamenitega Gabrijela Gruberja. Kmetje in poklicni vozniki v posavskih vaseh so v tistih časih dobro služili pri prevažanju blaga med Ljubljano in savskimi pristanišči. Da pa niso preveč odizrali trgovcev, je moral grof Turjaški izdati tarito za prevoz blaga v Ljubljano (l. 1736). Predpisana je bila tudi točna voznina za prevažanje blaga po vodi.

Zanimivosti o Gruberjevih ladjah

Rekli smo, da so na Savi plule tudi ladje, ne le čolni. Zanimalo vas bo, da je znameniti Gruber izdelal tudi načrt za ladje, ki so vozile na Savi. Gabrijel Gruber je bil namreč tudi ravnatelj plovbe na Savi (Navigationsdirector). Kakor znano je imel Gruber hude nasprotnike tudi med veljakinji in strokovnjaki. Tudi njegovih ladji in sposobnosti kot tehnika niso nekatere cemili visoko. Posebno ga je obsojal znameniti učenjak dr. Baltazar Haquet, znani kot botanik, etnolog in mineralog, pisec številnih znanstvenih del. Po podliku je bil zdravnik in profesor. Med njegovimi znanstvenimi deli je zlasti znano »Oryctographia Carnioliae«. Haquet je bil odločen Gruberjev nasprotnik. Obsodil je tudi njegove ladje. Gruber si je zamislil na Savi ladje z jadri, kar se je zdel res prava neumnost. Haquet je zapisal o Gruberju med drugim: »Ko so poznene del njegovih opravkov izročili drugim rokam, se je posvetilo ljudem, koliko denarja je bilo potrebenega po nepotrebrem. Pri vsem tem je bil njegov bit, eden izmed tiste priznajencev, za blagor drugih ljudi prepozno izumre družbe, tako predčreni in nosravnem zagovarjati ga v svoji knjigi »Briefe hydrographischen und physikalischen Inhalts aus Krain«. — Gruberjeve ladje niso bile posebno velike in menda so lahko nosile po 200 stotov tovora, vendar ni zanesljivih podatkov o njihovi velikosti. Kako so se obnesle na Savi, je težko reči, ker bi bile bolj primerne za začetno vožnjo po mirem morju kakor za plovbo po deroči reki v ozki, nevarni strugi. Končno naj omenimo še, kako dolgo je trajala vožnja med posamezнимi pomembnejšimi savskimi pristanišči. Od Siska do Krškega so računali 8 dni potovanja, od Krškega do Kleč pri Ljubljani, odnosno do Krškega ali Tomačevega, Zaloge ali katerere druge vasi na Ljubljanskem polju pa približno 5 dni.

H koncertu bivših gojencev GM

Danes nastopijo Julij Betetto, Pavla Lovšetova, Franja Golobova, Anton Trost, Janko Ravnik, Marjan Lipovšek, Karlo Rupel in Leon Pfeifer

Ljubljana, 15. maja

V okviru propagandnega tedna »Učite se glasbe!«, prirejenega ob 60letnici naše prve glasbene šole, Glasbene Matice, bo najzanimivejša produkcija gotovo vredna v našem nastop nekaterih najboljših bivših gojencev tega zavoda, ki so započeli svoj čas študija na skromni glasbeni šoli, koder so dobili svojo početno znanje. Na njem so temeljile nadaljnje študije: bil je zadost krepka in solina opora, na katero so lahko krepko gradili. Že to dejstvo samo je najboljši dokaz življenske zmožnosti in upravnosti te sole. Znanje, priobljeno med njenimi stenami, omogoča prodiranje v globliji prekate virtuozenosti ter služi kot temeljita in zadostna priprava zavodom, kojih cilj je izvezbanje posameznih virtuozov.

Prvotni cilj šole Glasbene Matice ni bil tako visoko postavljen: želja ustavniteljev je bila, gojiti ljubezen do te umetnosti, jo zanesti med narod ter z njem digniti vršino naše splošne kulture. Ta cilj je bil v teku časa dosegel, da mnogokrat celo prekorčen v smislu individualne in temeljite glasbene naobrazbe, ki je segla že preko zadanega okvira v področje specjalnih glasbenih šol. Tudi v tem pogledu je bila šola Glasbene Matice vzglej, saj je iz nje vzlazil na glasbeni konservatorij in slednji Glasbena akademija, koje korenine tiste globoko v razvoju Glasbene Matice. V tem krogu zavzema danes Matična šola še včasno stopnjo ter služi višjim zavodom kot priprava; v tem smislu je njen prvočno poslanstvo danes bolj kot kdaj poprej spet oživljeno, kar dokazuje slednjič tudi priljubljenost in najširiš odziv, katerega uživa v našem narodu.

Na današnjem koncertu nastopijo kot pevci: Julij Betetto, Pavla Lovšetova in Franja Golobova, gotovo trije nesporni vrhunci naše pevske šole, izšli iz Glasbene Matice; kot pianisti Anton Trost, Janko Ravnik, Zora Zarnikova in Marjan Lipovšek, kojih reputacija sega preko meje naše ožje domovine; slednjič kot violinista Karlo Rupel in Leon Pfeifer, dvoje stebrov in vzorov naša gospaške generacije. Tudi sposed je, vsaj v veliki meri, skladno izbran s pomenom jubileja ter obsega imena domačih avtorjev Kreka, Hofmeistra, Ravnika, Lajovicu, Adamiča, Pavdiča in Skerjanja, poleg narodnih pesmi in skladb za gosi in klavir, na katerem področju je domača produkcija še v začetku svojega razvoja. Tako bo petkov koncert Glasbene Matice — kajti upravičeno smemo tak nastop tako nazvati — gotovo velik glasbeni dogodek in najlepša proslava jubileja šole Glasbene Matice.

Italijanski filmski naraščaj

Veliko skrb in pozornost posvečajo v Italiji filmskemu naraščaju. Ta skrb je povrjenja filmski akademiji Centro sperimentale di Cinematografia. Pobudnik in organizatorji to filmske šole se pa ne zavodijo v njen dosedanje organizacijo, temveč neprestano izpopoljujejo njen ustroj, tako da zavod vedno bolje služi svojemu namenu. Ena izmed mnogih njegovih slabih strani je bilo vprašanje, kako bi hitro in smotreno zaposlili absolvente filmske šole v bežni proizvodnji. Res je prišlo mnogo absolventov Centra kmalu v

dil v vili »Perl« zločin, ter obesil slušalo, ne da bi bil povedal svoje ime. Nato sem se z avtom odpeljal v Monte Carlo in sédel v »Café de Paris«, da bi premisil, kako naj ravnam, in ali naj razodenem policiji vso resnico... Jaz sem bil tisti, ki sem varoval Ireni hrbot. Ali sem s tem postal njen krivec? Z namenom, da bom molčal, sem se vrnil domov. Nekaj minut po tem je prišla policija. Povedali so mi, da je Irena mrtva. Nato so me odpeljali in me izpravili mnogo ur. Policiji nisem povedal resnice o Ireni. Nazadnje so me izpustili, in ko sem se vrnil v »Soleil et Ombre«, sem našel pismo s Cariguelovim podpisom. Po načinu, kako je bilo sestavljeno, sem sklepal, da ve Cariguel vso resnico. Zato sem vzel nečakino s seboj... da bi tudi ta slišala vso resnico.

Globok, hropeč vzdih se mu je izvil. »Nu dobro! Vi ste Cariguel. Vi ste torej veste. Kdo je umoril Ireni?« Ste uarto?

Vprašanje je padlo v globoki molk vseh navzočih. Roy je pazil na Emila Gouverna, hkrati pa počasi iztezel roko po mizi, ki je stalna nasproti okna. Priprte oknike so pokrivale mizo z mrežo vodoravnih solnicnih in senčnih prog. Na mizi, za Saidovim pisalnim stojem, je ležalo težko ebenovno ravnilo. Royeva roka je lezla proti temu ravnilu. Oči so mu nepremično visele na Gouvernovem obrazu.

Ostala soba je bila v senci. Slišalo se je enolično brenčanje muh. Marijine oči so bile uprte v Gouverna. Tudi Brookby, ki je stal zraven Marijinega stola, ga je gledal. Z ulice se je razlegalo pojoco vpitje nekega cestnega prodajalca.

akademijo ali v posebne pospešene tečaje, da se pripravijo na poedine naloge umetniškega in tehničnega značaja. Sekcija je začela delovati že lani v septembru. Obenem s to pobudo usmerja ministrstvo za ljudsko kulturo pobude zasebnih producentov v pogledu iskanja novih moči s pomočjo raznih nagradnih tekmovanj. Ta pobuda je res znatno kolidirala z nalogami filmske akademije same in zato je zdaj vezana na odobritev posebne sekcije pri CSC.

Življenje vladarjev afriških držav

je bilo vezano na stroge predpise in običaje

2. Kralj ostane javnosti neviden. Področja svojega dvora sploh ne sme zapustiti.

3. Vsaka njegova krenčja od junta do večera je vezana na predpise. Nihče ga ne sme videti med jedjo, sam se sploh ne sme dotakniti jedi, temveč mu jo morajo dati v usta.

4. Njegovo staranje pomeni, da njegove magične moči pojmemo, ali da jim grože sovražne sile. Zato je treba starega kralja umoriti in postaviti na njegovo mesto našednika. Ta običaj je bil v Afriki zelo razširjen.

5. Za utrditev kralja so žrtvovali bogovom v določenih časovnih presledkih sužnje.

6. Kralj se poroči s svojo sestro. Navadno je to po poli sestra, pogosto pa sploh ni sorodnica, temveč dobi kralj »uradno« sorodstvo, očeta, mater, sestre in brata.

7. Pred ustoljencem kralja pretepo ali se kako drugače zneso nad njim. To pomeni prehodni obred v stanje poganskega vladarja.

8. Lev in leopard sta sveti kraljevi živali. Prvi črv, ki prileže iz trupla, postane lev, ki se vanj povrne kralj.

9. Kralj jaha samo konja, ki ga pogosto poklopejo z njim.

10. Državo upravlja gospodski sloj, ki zavzema najvišja mesta in ki se razdeli dežela med njegove pripadnike kot fevd. Država ima navadno štiri najvišje dostojanstvenike.

O ščetkah

Kdo bi mogel poznati starost vseh neštih predmetov, ki jih rabimo v vsakdanjem življenju. Kdo ve, kdaj so začeli ljudje česati lase ali snažiti oblike s ščetkami? In kdo ve, kdaj se je prvič pojavila najmanjša ščetka, zoba, katere civilizirani ljudje zdaj ne morejo pogrešati?

Ščetka za lase že pri starih Grikih ni bila nov izum. V starih časih je pa imela obliko copića. S tako ščetko si je Sokrat vsako jutro pogladil lase. Aleksander Veliki, ki je bil zelo dostopen azijskemu Lukusu, je imel ščetko z zlatim ročajem. Rimljani so sli že korak naprej. Njihov peniculus, ščetka za oblike, ni manjkala v nobenem rimskem gospodinjstvu. Pri Rimljanih so bile ščetke večinoma iz konjske ali volovske žime in imele so skoraj že isto obliko kakor naše. Ščetka za lase je pa dobila pri Rimljanih praktično obliko ročne ščetke z daljšim ročajem. Zobna ščetka izvira iz Kitajske, kjer se je pojavila v 17. stoletju, a v Evropo je prišla še leta 1675. Še v 18. stoletju je bila v evropskih deželah zelo redka. Šele sred 19. stoletja se je v kulturnih evropskih deželah splošno razširila.

Ljudsko štetje v srednjem veku

V 12. stoletju so imeli v mnogih pokrajini velike rimske države čuden način ljudskega štetja. Šteli niso po edinim prebivalcem, temveč ognjišča. Na podlagi seznamov so ugotavljali, koliko je v počedinah občinah ognjišč. Sele pozneje so zopet začeli štetiti ljudi.

Kaj so stroboskopi

Nekateri stroji in motorji se vrte tako hitro, da se izprememi premikajo se deli v širok simbol. Tako recimo da elektromotorja itd. In gotovo bi bilo zelo zanimivo ugotoviti ali opazovati, kako delujejo podenini stavnih del, če niso nevarno preobteženi. Treba je ugotoviti, ali nimajo krila propelerja prožine v ventili itd., nevarnih tresljajev, ali niso nevarno preobteženi. Pri nekaterih strojih bi moglo to uničiti ves mehanizem in zato je treba najti vzdih nevarnih tresljajev. Po tovarnah si pomagajo v takih primerih s stroboskopskimi aparati. Ti merijo število obra-

tov, ker omogočajo opazovati in fotografirati naglo vriče se stroje. Strogoni delata zelo kratke ostre bliške. Če gre to enakomerno prekinjenje svetlobe sporedno s številom obratov, se nam zdi, da stroj miruje in tako lahko opazujemo, ali se oblika sestavnih del izpreminja. Tako pride teknika na to, kakor je treba nevarnost odstraniti, da se stroj ne pokvari.

Mednarodna obrtniška centrala

Ze lani sta pripravila odbor nemškega obrtniškega vodstva in institucija Federazione Nazionale Fascista degli Artigiani pravila mednarodne obrtniške centrale. To je mednarodna delovna obrtniška ustanova s sedežem v Rimu. Njena naloga je podpirati kulturne socialne stike obrtniških organizacij v počedinih državah in skrbeti za enakost v prizoriščih. Vsako leto bo sklicana najmanjša konferenca, na kateri bodo dolžni sodelovati obrtnikov. Fierejale se bodo tudi mednarodne razstave, da se poglobi strokovno znanje obrtnikov. Obrtniške organizacije bodo izmenjavele med seboj poslovnike in mlade mojstre, pospeševala se bo tudi izmenjava obrtniških pridelkov. Centrala izdaja tudi svoje glasilo »Artifex« v nemščini in italijanščini.

Točne ptice

Ljubitelji malih krilatih ptic veda, da začnejo ptice iste vrste prepevati vsak dan ob enakem času. Kosi n. pr. se oglašajo skoraj v istem času, da je čisto ne more ločiti, ali jih je oni zapel predv. Isto velja za škorice in ščinkavce. Raziskovalci so mnenja, da se ravnajo ptice po soncu in ne po svetlobi, ker začenjamajo svoje koncerne navadno ob enaki ur, ne glede na to, ali je dan jasen ali oblačen.

##